

POROČILO O IZVEDENI DELAVNICI

Svetovalec po potrebah kmetov;

mag. Olga Oblak, KGZS;

Uvodničarja: Inge Van Oost (Evropska komisija), Anton Jagodic (KGZS)

Poročevalec: mag. Olga Oblak (KGZS)

Cilj delavnice

Cilj delavnice je bil poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov.

Vsebina delavnice

Delavnica se je dotikala ključnih vprašanj:

V kolikšni meri lahko kmetijski svetovalec ob sedanjih pogojih dela izpolnjuje želje in potrebe kmetov?

Kako se prilagoditi dnevnim potrebam kmetov – prejemnik storitev in izpolniti vse zahteve MKGP - plačnika storitev?

Svetovalec v očeh kmetov mora znati odgovoriti na vsa vprašanja, ki ga tarejo in se dotikajo kmetovanja v najširšem pomenu besede in včasih tudi osebnega življenja. Seznanjen mora biti z vsemi novostmi tako na tehnološkem področju kot novimi sodobnejšimi metodami svetovalnega dela. Tako kmetijski svetovalec mora biti strokovnjak na zelo številnih in med seboj zelo različnih področjih, kot so: poznavanje tehnologij pridelave različnih vrst kmetijskih rastlin in živali, tehnologij predelave in načinov trženja, poznavanje kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov, uveljavljanje ukrepov kmetijske politike, svetovanje ekonomike pridelave in prireje, povezovanje in združevanje kmetov, svetovanje na davčnem in socialnem področju,...

Kmetje so zelo razlikujejo po starosti, stopnji izobrazbe, velikosti kmetijskega gospodarstva s katerim upravljajo, opremljenosti kmetije, pogojih kmetovanja, v katerih delajo,... in so temu primerno različno zahtevni. Ob tem se nam zastavljajo številna vprašanja: Kako zadovoljiti vse različne skupine kmetov? Kako ustreči vsem njihovim potrebam? Kako spodbujati razvoj na naših kmetijah in zaustavljati propadanje kmetij? Kako razvijate bolj napredne kmetije? Kako sploh motivirati kmete? Kaj ponuditi mlajšim generacijam? Kaj potrebujejo starejši na kmetijah? Katera dodatna znanja za to potrebujemo? Kako se prilagoditi?

Torej: kako in na kakšen način? (različni načini pristopov do kmeta glede na njihovo zahtevnost, nove metode in oblike svetovanja), s čim (kakšne vrste znanj in pripomočkov potrebujemo pri svojem delu), katera so ovire pri tem in kako organizirati službo v bodoče, da bo kos vsem tem izzivom. Poleg tega napredek tudi v kmetijstvu gre po tirih digitalizacije – tako v smislu tehnoloških procesov kot tudi digitalizacije pri načinih komuniciranja in svetovanja. To predstavlja velik izziv vsem kmetijskim svetovalcem.

Na vsa ta vprašanja smo poskušali odgovoriti na delavnici; izpostavili smo probleme, ki tarejo kmetijskega svetovalca kot posameznika in celotno javno službo kmetijskega svetovanja. Postavili smo tudi korake pri izvajanju aktivnosti, ki bi lahko privedle do večjega ugleda službe in zadovoljstva kmeta.

Literatura:

https://ec.europa.eu/info/system/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/report-preparing-for-future-akis-in-europe_en.pdf, Poglavje 4.

Potek delavnice

do 14.30 – ZAČETEK DELAVNICE (udeleženci se glede na izbrano barvo posedejo k mizam)

14.30 – 14.40 – UVODNA PREDSTAVITEV DELAVNICE (mag. Olga Oblak))

14.40 – 15.10 – UVODNA REFERATA (Inge Van Oost – Evropska komisija, Anton Jagodic – KGZS)

15.00 – 16.00 – DELO V DELAVNICAH (6 omizij):

- vsako omizje dobi svoje vprašanje
- vsako omizje določi zapisnikarja, ki bo obenem poročevalec v zaključnem delu
- vsako omizje ima za zapis odgovorov na vprašanje 15 min časa
- po 15 minutah se omizje presede k naslednji mizi in dopolnjuje odgovore na vprašanja drugega omizja (za mizo ostane le zapisnikar)
- po 15 minutah sledi še ena menjava omizja in ponovi vajo.

16.00 – 16.30 – PREDSTAVITEV ZAKLJUČKOV IN EVALVACIJA

(zapisnikarji posameznih omizij (5 minut) predstavijo odgovore oz. zaključke na plakatu; vsak udeleženec dobi 3 točke, ki jih dodeli k najpomembnejšim odgovorom)

Način izvedbe delavnice

Delavnica je bila izvedena po metodi svetovne kavarne. Na delavnici je sodelovalo preko 60 udeležencev, ki so bili naključno razporejeni (metoda barv) v 6 omizij s približno desetimi udeleženci. Vprašanja so bila razdeljena v dva sklopa. Prvi sklop vprašanj se je nanašal na skupino manj zahtevnih kmetov, drugi sklop pa na skupino bolj zahtevnih kmetov. Vprašanja za oba sklopa so bila praktično enaka.

Vprašanja:

Prvi sklop vprašanj se je nanašal na skupino **manj zahtevnih kmetov**, s katerimi sodelujejo svetovalci po ustaljenih praksah (obveščanje preko osebne pošte, medijev javnega obveščanja, uporaba klasičnih metod svetovanja, znanja, ki jih potrebuje svetovalac pri svetovanju so v splošnem manj zahtevna,...)

- 1) Kakšni pristopi do kmetov se vam zdijo za to skupino kmetov najprimernejši: (dobre prakse, načini komunikacije, svetovalne metode, potrebna dodatna znanja,...)
Podvprašanje: Ali so kmeti z vašimi svetovalnimi uslugami zadovoljni oz. ali uspete zadovoljiti njihove potrebe? (lestvica 1 do 5)
- 2) S katerimi problemi se srečujete pri svetovalnem delu s kmeti, ki so MANJ zahtevni (tehnična opremljenost, časovna komponenta, znanje...)
- 3) Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje za navedeno skupino kmetov (česa se najprej lotiti, kaj za to potrebujemo, kdo in kaj lahko naredi svetovalac kot posameznik, ...)
Postavite tudi vrstni red korakov!

Drugi sklop vprašanj se je nanašal na skupino **bolj zahtevnih kmetov**, za katere svetovalci iščejo nove tehnološke rešitve, sodobnejše pristope komunikacije (uporaba vseh naprednih tehnologij komuniciranja, nove metode svetovanja, potrebujejo nova znanja,..)

- 4) Kakšni pristopi do kmetov se vam zdijo za to skupino kmetov najprimernejši: (dobre prakse, načini komunikacije, svetovalne metode, potrebna dodatna znanja,...)
Podvprašanje: Ali so kmeti z vašimi svetovalnimi uslugami zadovoljni oz. ali uspete zadovoljiti njihove potrebe? (lestvica 1 do 5)

- 5) S katerimi problemi se srečujete pri svetovalnem delu s kmeti, ki so BOLJ zahtevni (tehnična opremljenost, časovna komponenta, znanje...)
- 6) Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje za navedeno skupino kmetov (česa se najprej lotiti, kaj za to potrebujemo, kdo in kaj lahko naredi svetovalec kot posameznik, ...)
Postavite tudi vrstni red korakov!

Poročilo o izvedbi

Na delavnici je sodelovalo približno 60 udeležencev. Na začetku sta oba uvodničarja podala zanimive iztočnice za samo delavnico. Na delavnici so bila poleg navodil za sam potek delavnice podana podrobnejša pojasnila o tem, kakšni so kriteriji za umestitev kmetije med bolj oz. manj zahtevne. Kriterij za to razmejitev je v odnosu kmet – svetovalec. Zahtevnejši kmetje postavljajo pogostejša in zahtevnejša vprašanja, so naprednejši, hitreje sledijo vsem novostim tako v tehnološkem kot komunikacijskem smislu. Tri omizja so se ukvarjala s pristopi, problemi in koraki za uspešnejše svetovanje pri manj zahtevnih kmetih, druga tri omizja pa z isto tematiko pri bolj zahtevnih kmetih. Zanimive ugotovitve pri skupini manj zahtevnih kmetov so šle v smeri večje motivacije teh kmetov, pri skupini bolj zahtevnih kmetov pa v smeri povezovanja teh kmetov in dela z njimi po sistemu panožnih krožkov kjer gre za izmenjavo znanj in izkušenj tako na tehnološkem kot ekonomskem področju.

Zaključki delavnice

Najprimernejši svetovalni pristopi do manj zahtevnih kmetov so vsi sledili cilju spodbujanja motivacije pri teh kmetih in sicer na način prikazati jim primere dobrih praks, zmanjšati zahtevnost birokratskih postopkov, prilagoditi delovni čas javne službe kmetijskega svetovanja tej skupini kmetov ter spodbujati povezovanje in interesno združevanje teh kmetov. Problemi, s katerimi se srečujejo svetovalci pri delu so: nerealna pričakovanja teh kmetov v smislu ekonomskih rezultatov, težje delo z njimi zaradi nezainteresiranosti in strahu pred večjimi tveganji, svetovalci jim ne morejo nameniti dovolj časa za individualno svetovanje, ki ga kmetje najbolj cenijo, večkrat pa so problem tudi nerešeni družinski odnosi. Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje pa so šli pretežno v dveh smereh in sicer vzpostavitev osebnih stikov ob zbirnih vlogah, kjer bi pridobili seveda ob njihovem soglasju vse potrebne kontakte za potrebe svetovalnega dela ter priprava protokola za svetovanje manj zahtevnim kmetom, ki naj bi zajemal enotni pristop za delo z njimi. Na podvprašanje, kako so ti kmetje zadovoljni s svetovalnimi uslugami (po oceni svetovalcev) so odgovorili z oceno 4- torej prav dobro (lestvica od 1-5)

Med najpogostejšimi odgovori glede najprimernejših pristopov svetovalca do bolj zahtevnih kmetov so svetovalci izbrali sledeče: vzpostavitev osebnega kontakta, več osebnega svetovanja in ogledov dobrih praks, svetovalci potrebujejo več novih znanj za uspešno svetovanje predvsem s področja digitalizacije, ekonomike, trženja in podjetništva. Problemi, s katerimi se srečujejo svetovalci pri delu s temi kmeti so: premalo časa za bolj poglobljeno svetovanje, pomanjkanje števila specialistov za ožja področja dela, premalo sodelovanja z izobraževalnimi in znanstveno raziskovalnimi institucijami pri prenosu znanja. Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje pa so sledeči: vzpostavitev osebnega kontakta z nosilcem oz. gospodarjem kmetije, ogledi dobrih praks doma in v tujini, prenos inovacij na kmetijo in potem širjenje teh znanj na ostale kmetije, izmenjava specialističnih znanj med zavodi, delo s skupinami bolj zahtevnih kmetov na način panožnih krožkov (spremljanje fizičnih in ekonomskih kazalnikov). Vse to predstavlja velik izziv za kompleksno svetovanje,

vključujoč socialni, ekonomski in okoljski vidik. Na podvprašanje, kako so ti kmetje zadovoljni s svetovalnimi uslugami (po oceni svetovalcev) so odgovorili z oceno 4- torej prav dobro (lestvica od 1-5).

Priporočila:

Zaključki so zelo zanimivi in so direktno uporabni pri svetovalnem delu v praksi. Nekateri se tudi že izvajajo.

Gradiva:

Tu v pdf pripnite ppt uvodničarjev, fotografije iz delavnice, vso dokončno gradivo z delavnice ki ste ga uspeli fotografirati, vse popisane liste ali listke...

Predstavitev zaključkov delavnice

1 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **manj zahtevnih kmetov**, s katerimi sodelujete po ustaljenih praksah (obveščanje preko osebne pošte, medijev javnega obveščanja, uporaba klasičnih metod svetovanja, znanja, ki jih potrebujete so v splošnem manj zahtevna,...)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

Kakšni pristopi do kmetov se vam zdijo za to skupino kmetov najprimernejši? (dobre prakse, načini komunikacije, svetovalne metode, potrebna dodatna znanja)

1. PRILAGODITEV ČASA JSKS kmetom
2. SPOROČANJE INFORMACIJ (preko e-pošte in drugih medijev)
3. PRIMERI DOBRIH PRAKS (uspehi kmetov)
4. ZMANJŠATI ZAHTEVNOST BIROKRASKIH POSTOPKOV
5. KOMUNICIRANJE (preko enostavnih aplikacij) - (problemi, težave ... Pot jo uveljaviti)
6. INTERESNO ZRZUJEVANJE (motivacije in skupne probleme + prošnje)
7. OSEBNO SVETOVANJE s ciljem se znanstvene normalnosti dobiti, kalkulacija
8. IZVEDBA OSEBNIH INTERVJUEV da se izlušči interes

Podvprašanje: Ali so kmeti z vašimi svetovalnimi službami zadovoljni oz. ali uspete zadovoljiti njihove potrebe? (lestvica 1 do 5, navedite dobre prakse)

4 načini ja
4

OMIŽJE ŠT.

1 2 3

2 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **manj zahtevnih kmetov**, s katerimi sodelujete po ustaljenih praksah (obveščanje preko osebne pošte, medijev javnega obveščanja, uporaba klasičnih metod svetovanja, znanja, ki jih potrebujete so v splošnem manj zahtevna,...)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

S katerimi problemi se srečujete pri svetovalnem delu s kmeti, ki so **MANJ** zahtevni (tehnična opremljenost, časovna komponenta, znanje...)

• nepoznavanje zakonodajnih postopkov (ali izogibanje / ignoriranje)

• neupoštevanje napotkov svetovalcev

• nerealna ekonomska pričakovanja → ^{nepr.} ^{orehi} ^{arona}

• računalniška nepismenost

• nerazrešeni družinski odnosi (starejši nočejo predat / mladi nočejo prevzeti)

• izobraževanje → kako zahtevne teme prikazati manjšim kmetom (KOPOP)

• niso dovoljni za spremembe

• premalo tvegajo, niso motivirani, nezainteresiranost

• premalo časa za individualno svetovanje, kiga najbolj cenijo

• ekonomsko niso rentabilni ("se nič ne splača")

3 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **manj zahtevnih kmetov**, s katerimi sodelujete po ustaljenih praksah (obveščanje preko osebne pošte, medijev javnega obveščanja, uporaba klasičnih metod svetovanja, znanja, ki jih potrebujete so v splošnem manj zahtevna,....)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje za navedeno skupino kmetov (česa se najprej lotiti, kaj za to potrebujemo, kdo in kaj lahko naredi svetovalec kot posameznik, ...)
Postavite tudi vrstni red korakov

■ - javno obveščanje - mediji

- spletna stran

■ ■ ■ osebni stik (na ŽV) ■ ■ ■

■ - vključitev v ciljno skupino (društva, strokovne skupine, ...)

■ ■ - priprava "protokola" srečovanja nezahtevnemu kmetu, ki je narejeno iz strani rodstva srečovalne službe

■ ■ - prvi osebni stik ob ŽV - pridobitev kontaktov na njegovo privolitve

■ - teme obveščanja, razljudenja - ciljne skupine

■ ■ - svetovalec - potreba po socialnem znanju

4 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **bolj zahtevnih kmetov**, za katere iščete nove sodobnejše pristope komunikacije (uporaba vseh naprednih tehnologij komuniciranja, nove metode svetovanja, potrebujete nova znanja in iz katerih področij,...)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

Kakšni pristopi do kmetov se vam zdijo za to skupino kmetov najprimernejši: (dobre prakse, načini komunikacije, svetovalne metode, potrebna dodatna znanja)

HITRO IN ZASTOPI ZA OSNOVNE INFORMACIJE

- KONKRETEN NASVET

- PRED SVETOVANJE IN OGLEDI DOBRIH PRAKS DOMA IN V TUJINI

- OBVEŠČANJE PREKO SODOBNIH MEDIJEV

- KMETJE SO ZA ZAHTEVNA ZNANJA PRIPRAVLJENI DOPLAČATI (V NEKATERIH PRIMERIH)

- POTREBE SVETOVALCEV PO NOVIH ZNANJIH (DIGITALIZACIJA, EKONOMIKA Z TRŽENJEM, VITKO PODJETNIŠTVO, NOVI PRISTOPI V SVETOVANJU, PSIHOLŠKA ZNANJA, SODOBNA PRIDELAVA, Z UPOŠTEVANJEM VAROVANJA OKOLJA, OGLEDI TUJIH PRAKS)

- VEČ DELAVNIC IN USPOSABLJANJ ZA KMETE S PODROČJA MODERNE KOMUNIKACIJE

- KLASIČEN PRISTOP SVETOVANJA ZA STAREJŠE KMETE (OSEBNO SVETOVANJE,...)

- VIDEO NASVETI PO SOCIALNIH OMREŽJIH IN SPLETNIH STRANEH

- TEHNIČNA OPREMLJENOST SVETOVALCEV (IN ZNANJE)

- POENOSTAVITEV POROČANJA V BENAKTO → VEČ ČASA ZA KMETE

Podvprašanje: Ali so kmeti z vašimi svetovalnimi službami zadovoljni oz. ali uspete zadovoljiti njihove potrebe? (lestvica 1 do 5) (navedite dobre prakse)

4 - USPEŠNI NA RAZPISIH, KVALITETNE STROKOVNE ESKURZIJE

4 - DEMONSTRACIJE

OMIŽJE ŠT.

4, 5, 6

5 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **bolj zahtevnih kmetov**, za katere iščete nove sodobnejše pristope komunikacije (uporaba vseh naprednih tehnologij komuniciranja, nove metode svetovanja, potrebujete nova znanja in iz katerih področij,...)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

S katerimi problemi se srečujete pri delu s kmeti, ki so BOLJ zahtevni (tehnična opremljenost, časovna komponenta, znanje...)

POTREBNA SPECIFIČNA ZNANJA

POTREBNO VELIKO ČASA; IMAMO GA PREMALO

POTREBA PO INTERDISCIPLINARNI OBRAVNAVI KMETIČE

POTREBA PO VEČJEM ŠTEVILU SPECIALISTOV ZA OŠJA PODROČJA (MMA. SAMO ZA WO)

POTREBA PO POVEZOVANJU 2 RAZISKOVALNIH, IZOBRAŽEVALNIH USTANOVAMI → IN PRENOŠU ZNANJA

VEČ IZOBRAŽEVANJA V TUJINI, OGLEDI DOBRIH PRAKS

POTREBA PO USTREZNI TEHNIČNI OPREMI SVETOVALCA

POTREBA PO VEČJEM VPLIVU NA TEME RAZISKOVANJA

SVETOVALNE SKUPINE, KI CELOVITO OBRAVNAVA PROBLEME KMETIČE

DOSTOP SVETOVALCEV DO ZNANSTVENIH RAZISKAV (OBJAV) DOMA IN V TUJINI

POENOSTAVITI POROČANJE V BENAKTO-
MESEČNO POROČANJE → VEČ ČASA ZA KMETE

6 SVETOVALEC PO POTREBAH KMETOV

Imate skupino **bolj zahtevnih kmetov**, za katere iščete nove sodobnejše pristope komunikacije (uporaba vseh naprednih tehnologij komuniciranja, nove metode svetovanja, potrebujete nova znanja in iz katerih področij,...)

Cilj: Poiskati poti do uspešnejšega svetovanja in večjega zadovoljstva kmetov

Koraki za uspešnejše in učinkovitejše svetovanje za navedeno skupino kmetov (česa se najprej lotiti, kaj za to potrebujemo, kdo in kaj lahko naredi svetovalec kot posameznik, ...)

Postavite tudi vrstni red korakov!

1.- Poiščete ~~dostopne~~ informacije o kmetiji iz dostopnih baz

- Preverimo komunikacijske sposobnosti kmetov

- Osebi kontakt z uvrsteno na kmetiji in pogovor (dogovor)

- O možnem načinu ~~informacije~~ prenosa inovacije na

kmetijo in prenosa rezultatov inovacije večim

kmetijskim - srečanje, prihozi na kmetijskih

- svetovalec lahko preko sodobnih oblik obveščanja razširi informacijo širšemu krogu uporabnikov; FB ...

- Ogledi dobrih praks v tujini in v okolici

- povezujemo se med zavodi in izmenjujemo znanje med svetovalci znotraj KAZS

- pregled ekonomskih kazalnikov so usmeritev kmetije in postavitev fizičnih ciljev pridelave v povezavi s ~~stroški~~ pridelave.

- Predstavitev ~~posledic pridelave~~ socialnih, okoljskih in gospodarskih vidikov kot izvir za kompleksno svetovanje